

Zigasanje se vrši do pondeljka, dne 20. januarja zvečer. Bankovci, ki do tega časa ne bodo zigosani, ne bodo imeli prav nobene veljave. Radi tega mora vsakdo svoj papirnati denar te dni prinesiti na deželi k občinskemu uradu, kjer bodo posebne komisije zigosale bankovce. Po mestih in trgih pa bodo zigosanje izvrševali tudi denarni zavodi: posojilnice, hranilnice in banke. Kdor pa se hoče izogniti zigosanju bankovcev, pa naj denar enostavno naloži v posojilnici, hranilnici, na pošti, ali pri davkarji. Še enkrat povdarjamo: Ves papirnati denar kronske veljave, ki do pondeljka, dne 20. januarja 1919 zvečer ne bo zigosan (stempljan), bo brez veljave. Naj torej nihče ne skriva bankovcev, temveč jih naj takoj nese h komisiji pri občini, ali pa jih v hranilnici ali banki zamenja za že stempljane bankovce. Poznejše jadikovanje ne bo nič pomagalo. Pri občinskih komisijah se mora za vsakega izpolniti posebna tiskovina, na katero se zapiše, koliko posameznih vrst bankovcev je prinesel za zigosanje. Posamezni izvod tiskovine stane 5 v. Povdarjamo, da zigosani bankovci ne izgubijo svoje veljave, temveč bo v bodoče edino z ožigosanimi bankovci mogoče plačevati davke in obresti ali pa nakupiti blago. Da torej naši ljudje ne bodo imeli škode, naj da vsakdo takoj svoje bankovce zigosati.

Zigosanje bankovcev v Mariboru. Okrajno glavarstvo v Mariboru razglasa: Zigosanje (stempljanje) in šteje avstroogrskih bankovcev (papirnatega denarja) se vrši za stranke, ki stanujejo v mestu Maribor ter v občinah: Studenci, Radvina, Tezno, Pobrež, Št. Peter, Lajtersberg in Krčevine v času: Od 14. prosinca 1919 (torek) do vštetelega 20. prosinca 1919 (pondeljek) vsak dan od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne. Ves papirnati denar kronske veljave, ki do 2. ure popoldne dne 20. prosinca 1919 ne bo zigosan (stempljan) bo brez veljave. I. Zigosanje (stempljanje) bodo sami izvedli sledeči denarni zavodi: Posojilnica v Mariboru, Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru, Občinska hranilnica v Mariboru, Štajerske eskomptne banke podružnica v Mariboru, Anglo avstr. banke podružnica v Mariboru ter Mariborska eskomptna banka v Mariboru. Stranke se v njih lastnem in teresu pozivljajo, da nalože svoje prihranke pri navedenih zavodih ali pa da zamenjajo pri istih neštempljane za že stempljane bankovce. II. Zigosanje se bo pa tudi vršilo pri v tovrstno imenovanih komisijah in sicer: I. komisija v mestni deški šoli 3 na Jožefovi šoli — načelnik: Učitelj Mirko Pučelik. II. komisija v dekliški mestni šoli pri cerkvi Sv. Magdalene — načelnik: davčni upravitelj Ferdo Kocuvan. III. komisija v šoli č. šolskih sester v samostanski ulici — načelnik dr. Josip Rapoc. IV. komisija v Krčevinski šoli — načelnik prof. Ivan Favaj. — V nižje navedenih trgovinah oziroma trafikah kakor tudi pri komisijah se bodo prodajale prijave komad po 5 vinarjev, katere je izpolniti ter pri komisiji z bankovci oddati ki bo takoj stempljanje izvedla ter le stempljan denar stranki vrnila. III. Stempljanje se vrši za vse stranke pri imenovanih denarnih zavodih ter pri obeh navedenih komisijah v sledečem redu: v torek, dne 14. t. m. za vse stranke s začetnimi črkami rodbinskega imena A do G; v sredo, dne 15. t. m. za vse stranke z začetnicami H do L, v četrtek, dne 16. t. m. za vse stranke z začetnicami M do P, v petek, dne 17. z začetnicami R do T in v soboto, dne 18. z začetnicami U do Z. — Za vse stranke, ki bi iz kateregakoli vzroka zamudile gornji rok, se vrši stempljanje v nedeljo in pondeljek, dne 19. in 20. prosinca 1919 do 2 ure popoldne pri navedenih denarnih zavodih oziroma komisijah. Stranke naj se držijo strogo označenega reda ter naj se ne zanašajo na zadnji dan, da jim iz kateregakoli vzroka ne ostanejo bankovci neštempljani, ker bodo sicer izgubili svojo vrednost. IV. Tiskanice za prijave se bodo prodajale v trgovinah ga. Berdajs, Grajska ulica; Šerrec, Tegetthofova cesta; Vidovič, Mlinska ulica; Weixl, Glavni trg; v Cirilovi tiskarni, v glavni trafikah ter v trafikah na Magdalenskem trgu, na Šnidrovem trgu ter Tegetthofovi ulici (gdč. Šifko) B. novci (papirnati denar), ki ne bodo do pondeljka, dne 20. prosinca 1919 ob 2. uri popoldne stempljani, bodo brez vrednosti, ker jih državne in javne blagajne ne bodo več jemale v plačilo. — Okrajni glavar.

Bakrena galica.

Modro galico za škropljenje trt proti peronospori v letu 1919 priskrbi Slov. kmetijski družba v Ljubljani vsem vinogradnikom v ozemlju Narodne vlade SHS v Ljubljani, če so

družbeni udje ali ne, po K 8.50 za 1 kg na vseh krajih razdeljevanja, ki se jih toliko ustanovi, da more priti vsak vinogradnik brez kakih imena vredne zamude časa do njih. Ta cena je za celo slovensko ozemlje države SHS enotna in se ne sme nikjer prekoračiti. Vso naročeno modro galico je takoj in naprej plačati. Na naročila brez denarja se družba sploh ne ozira. Priskrbo modre galice jamči družba le tistim, ki jo takoj ali vsaj do 1. marca t. l. naroče, dočim bo izvršitev kasneje došlih naročil zelo dvomljiva ali pa sploh nemogoča. Podrobna določila in pojasnila o oddaji modre galice so objavljena v 1. številki letošnjega „Kmetovalca“ in se dobi na zahtevo njih ponatis zastoj pri Slovenski kmetijski družbi v Ljubljani.

Obmejni Slovenci, v Lučane!

Prihodnjo nedeljo, dne 19. januarja pridite vsi v trg Lučane na tabor obmejnih Slovencev. Začetek ob 11. uri. Kakor smo se na merodajnem mestu podučili, je za varnost popolnoma preskrbljeno. Čete generala Maistra so izdatno ojačane.

Zigosanje bankovcev podaljšan.

Ob sklepu uredništva smo dobili iz Ljubljane naslednjo brzojavko:

Na ukaz ministra za finance v Belgradu je rok za zigosanje bankovcev avstroogrške banke podaljšan do vštetelega 2. februarja 1919. — Dr. Kukovec.

Razne politične vesti.

Nova slovenska vlada. Kakor se nam poroča iz Ljubljane, bo nova pokrajinska vlada tako le sestavljena: predsednik dr. Janko Brejc, podpredsednik dr. Gregor Žerjav, notranje zadeve okrajni glavar Golja, uk in bogočastje dr. Verstovšek, pravosodje dr. Ravnihar, socialna oskrb Prepeluh, narodno gospodarstvo Ante Kristan. Poverjeništvu za kmetijstvo se dodeli predsedstvu. Namesto poverjenika za kmetijstvo bo prideljen vladi kmetijski svet, v katerem bo tudi zastopnik slovenskoštajerskih kmetov. Dr. Brejc, dr. Verstovšek in Golja pripadajo Vseslovenski ljudski stranki (katoliški), dr. Žerjav in dr. Ravnihar Jugoslovanski demokratski (napredni), Prepeluh in Kristan pa socialdemokratski stranki.

Lutrovskega pastorja Mahnerta, katerega so pred 14 dnevi zaprli radi hujškanja proti naši državi, je moralo okrožno sodišče na odredbo Narodne vlade izpustiti. Proti Mahnertu se je nabralo mnogo obtežilnega gradiva. Mož je n. pr. na pogrebih dveh Nemcev na pobreškem pokopališču imel hujšajoče govore. Tudi hišna preiskava je dognala mnogo gradiva, na podlagi katerega bi ga vsako sodišče moralo obsoditi. Radi tega vlada med mariborskimi in okoliškimi Slovenci, katere so l. 1914 po divjaško in po nedolžnem preganjali in jih imeli po več mesece zaprte v smrdljivih ječah, veliko začudenje in ogorčenje. Sicer pa postopanje zoper Mahnerta ni ustavljeno.

Nemški in nemškutarški župani mariborskega okraja so odstavljani. Na njih mesta so imenovani slovenski možje. Za občino Kamnica je imenovan učitelj Ivan Čepe, Jelovec Franc Hiter, Kaniza Jožef Maršec, Leitersberg Andrej Janžekovič, Sv. Marjeta ob Pessnici učitelj Mirko Vauda, Gornja Sv. Kungota Martin Volavšek, Slemen Blaž Urbas, Slatinski dol Jožef Šerbinek, Sp. Jakobski dol Miroslov Zinauer, Cirknica Franc Lilek, Studenci pri Mariboru Srečko Vokač, Sv. Lovrenc nad Mariborom Alfonz Pernat, Pohorje Karel Visočnik, Pobrežje Jožef Köck, Ranca Ivan Grahornik, Rogoza Franc Malajner, Radvina Franc Rečnik, Radvanje Malevž Potočnik, Tezno Štefan Gselman, Bohova Franc Frangež, Činžat Andrej Hauptman, Črešnjevce Simon Pušnik, Osel Martin Kresnik, Smrečno Janez Ačko, Sv. Lenart v Slov. gor. Radoslav Kopic in Gornja Voličina Franc Vogrin. Namesto drugih nemškutarških županov se bodo imenovali namestniki v bližnjih dneh.

V Lučane! Pozivamo Slovence in Slovenke pri Sv. Križu, Sv. Duhu, Kapli, Sv. Jarju ob Pes., Sv. Kungoti, Svečini in v Špilju, da se kolikor mogoče v velikem številu udeležijo shoda obmejnih Slovencev v Lučanah v nedeljo, dne 19. prosinca. Začetek ob 11. uri predpoldne.

Slov. Kmečka Zveza priredi v nedeljo dne 19. t. m. po rani službi božji shod pri Veliki Nedelji v šoli. Popoldan isti dan po večernicah je shod v

Društvenem Domu v Središču. Govorita gg. posl. M. Brenčič in nadrevizor Vlad. Pušenjak o političnem in gospodarskem položaju.

Na Polensaku priredi Slovenska Kmečka Zveza v nedeljo, dne 26. t. m. ob pol 11. uri predpoldne po sv. opravi v šoli shod. Govorita vladni komisar okrajnega odbora v Ptujju g. Mihael Brenčič in nadrevizor g. Vlad. Pušenjak. Vsi na velezanimiv shod!

V Studencih pri Mariboru so slovenski delopakov, ki naznanjajo določila radi zigosanja bankovcev, odtrgali in prilepili samo nemške. Vprašamo: Kako dolgo bo smel uganjati Jurič svoje junaške čine zoper Slovence. Takim ptičem bi se moralo že davno pristrichi peruti. A mi Slovenci hočemo biti vedno »nobel« ljudje ter božamo naše neprijatelje samo z mehki rokavicami. Vojska nas še ni dovolj podučila.

Jugoslovansko-italijanska pogajanja se vršijo v Trstu. Slovence zastopata poverjenika dr. Triller in Remec. Sklenil se bo dogovor o izmeni blaga. O ka i vojski med Italijani in Jugoslavlani sploh ni govora. Take lažnjive vesti nalašč širijo nemški listi.

Vznemirjajoče vesti. Po Mariboru in okolici so Nemci in nemčurji organizirali širjenje vznemirjajočih vesti. Nekateri jih širijo s tako vztrajnostjo, da kar tekajo od hiše do hiše, od osebe do osebe. Uspeh je ta, da te prazne in docela neverjetnim bajkam podobne vesti padejo na rodovitna tla celo pri naših Slovcnih in posebno pri lahkovernih Slovcnikah. Mnogi se razburjajo, ker radi vse vidijo črno. Mi smo zadevo zasledovali in smo se na pristojnih mestih o vseh podrobnostih prepričali, da na vseh vesteh, ki se širijo, ni ne trohice resnice. Za razburjenje nimajo naši ljudje niti najmanjšega povoda. Položaj je za nas ugoden. Oblast bo vse one, ki širijo vznemirjajoče vesti, prijela in tako kaznovala, da kmalu ne bodo več imeli veselja kaliti mir s širjenjem razburjajočih in lažnjivih vesti. Naše ljudi pa pozivamo, da vsakega širitelja takih novic takoj naznanijo oblasti.

Nedopustno odiranje služinčadi. V zadnjem času dobivamo pritožbe, da neka mariborska posredovalnica za službe za razno služinčad zahteva za svoj trud pri posredovanju za službe pretirano visoko oškodnino. Tako n. pr. je zahtevala posredovalnica, koje ime še za sedaj zamolčimo, od deklice, ki je iskala službo natakariče, kar 100 K posredovalnine. Takemu odiranju revne brezposelne služinčadi mora biti konec, sicer pridemo z imeni na dan!

11400 usmrčenj za časa vojne v Avstriji. Nek častnik vojnega ministrstva objavlja statistiko, ki dokazuje, da je bila bivša Avstro-Ogrska največji rabelj svojim sinovom. Za časa svetovne vojne so vojaška sodišča naše države obsodila na smrt 11.400 oseb, ki so tudi bile usmrčene. Od teh na smrt obsojenih in usmrčenih oseb je bilo pomiloščenih 3800 oseb, toda še le potem, ko so že bile davno usmrčene. V to število usmrčenj še pa ni všteto ono ogromno število zlasti vojaških oseb, ki so bile takoj brez vsakega pravoreka kratkoma na povelje katerega poveljnika usmrčene.

Vsem po nedolžnem preganjanim. Vse tiste osebe, ki so vsled preganjanja prejšnje vlade trpele kako škodo, bodisi neposredno ali posredno, se naj zglase pri pristojnem okrajnem glavarstvu ali pa pri mestnem magistratu najpozneje do dne 25. januarja t. l.

Narodna vlada SHS v Ljubljani, oddelek za uk in bogočastje, je odstavila Ivana Dreflaka, okrajnega šolskega nadzornika za mesto Maribor in za nadzorstvene okraje Sv. Lenart, mariborska okolica in Slov. Bistrica ter za to okrožje začasno nastavila J. Jurka, okraj. pomožnega učitelja v Mariboru.

Tedenske novice.

Občina Fram je imenovala generala Maistra in glavarja dr. Lajnsica za častnega občana. Častitamo! V Pariz sta brzojavna pozvana mariborska bogoslovna profesorja dr. Kovačič in dr. Slavič. Gre za določitev severne jugoslovanske državne meje.

Dr. Lukman poklican v Ljubljano. Bogoslovni profesor dr. Fr. Lukman je dodeljen poverjeništvu za uk in bogočastje v Ljubljani kot referent za uk in bogočastje. Danes zvečer se dr. Lukman odpelje v Ljubljano, kjer bo že jutri nastopil svoje mesto.